

Eich cyf/Your ref P-05-925
Ein cyf/Our ref KW/07435/19

Janet Finch-Saunders AC
Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA
Government.Committee.Business@llyw.cymru

6 Tachwedd 2019

Annwyl Janet,

P-05-925 Addysgu Llesiant Mislifol mewn Ysgolion: Peidio â Gadael Cymru Tu Ôl

Diolch am eich llythyr dyddiedig 30 Hydref mewn perthynas â'r ddeiseb uchod ynghylch llesiant mislifol a dderbyniwyd gan y Pwyllgor.

Bydd Iechyd a Lles yn un o'r chwe Maes Dysgu a Phrofiad (MDPh) a fydd yn graidd i strwythur y cwricwlwm newydd. Bydd y MDPh hwn yn helpu pobl ifanc i ddatblygu'r sgiliau a'r wybodaeth y maent eu hangen i ofalu am eu lles eu hunain, nid yn unig yn gorfforol ond hefyd o ran iechyd meddwl a'u lles cymdeithasol ac emosiynol. Mae hon yn rhan arloesol o'r cwricwlwm newydd a'i diben yw sicrhau bod dysgu a chymorth yn cael eu darparu i holl bobl ifanc Cymru mewn perthynas ag iechyd corfforol a meddyliol a lles cymdeithasol ac emosiynol. Mae MDPh Iechyd a Lles wedi'i gynllunio i gefnogi datblygu elfennau sylfaenol iechyd a lles yn ein dysgwyr, ac ar yr un pryd i alluogi gweithwyr proffesiynol i lunio cynnwys penodol sy'n addas i'w dysgwyr.

Yn dilyn cau pen y mwdwl ar y cyfnod adborth diweddar ac ymgysylltu â nifer o randdeiliaid allweddol, rydym wrthi'n mireinio'r cwricwlwm newydd. Fel rhan o'r broses hon, rydym yn dymuno sicrhau bod y dysgu a wneir yn y MDPh hwn yn helpu dysgwyr i adnabod symptomau neu broblemau ynghylch eu hiechyd corfforol ac i chwilio am wybodaeth a chymorth i ymateb iddynt.

Mae'r dysgu a wneir o fewn y datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig 'Mae datblygu iechyd a lles y corff yn arwain at fuddiannau gydol oes' wedi cael ei ddiwygio'n benodol er mwyn sicrhau y gellir nodi cyflyrau iechyd menywod.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

O fewn hyn, mae dysgu sy'n cyfeirio at gyflyrau a sefyllfaoedd sy'n cael effaith ar iechyd a lles ac mae hyn yn cynnwys cyfeiriadau at newidiadau corfforol (gan gynnwys newidiadau cyfnod y glasod) ac amrywiaeth o gyflyrau iechyd. Mae'r dilyniant hwn yn sicrhau bod dysgwyr yn deall sut mae cyflyrau, sefyllfaoedd a newidiadau corfforol yn cyd-ymweithio i gael effaith ar iechyd a lles. Mae hefyd yn sicrhau bod dysgwyr yn gwybod sut i ymateb i'r cyflyrau hyn a'u rheoli a ble a phryd i chwilio am help a chyngor. Bydd y diwygiadau hyn i'r cynnwys yn ei gwneud yn bosibl i ysgolion ystyried lles mislifol wrth fynd ati i gynllunio eu cwricwlwm.

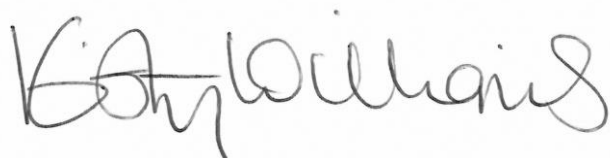
Yn ogystal, byddwn yn mireinio'r canllawiau fel eu bod yn cefnogi dysgwyr i adnabod newidiadau yn eu hiechyd corfforol ac i chwilio am help a chefnogaeth. Bydd y canllawiau'n cynnwys amrywiaeth o gyflyrau.

Mae Cwricwlwm i Gymru yn cynnwys fframwaith cenedlaethol, ar lefel uchel, i alluogi ysgolion i gynllunio eu cwricwlwm eu hunain, a bydd ei bwyslais ar gyd-destun a lleoliad ysgolion unigol yn sicrhau eu bod yn gallu bod yn hyblyg. Byddwn hefyd yn creu fframwaith deddfwriaethol eglur i ategu'r cwricwlwm newydd. Bydd yn cynnig llawer mwy o hyblygrwydd o ran beth i'w addysgu a sut, ynghyd â disgwyliadau cenedlaethol clir o ran ei gwmpas ac ar gyfer dilyniant o'i fewn.

Roedd y cwricwlwm presennol yn prysur orlenwi ac roedd holl swmp y cynnwys penodedig yn ei gwneud yn anodd i'n hathrawon ei gyflwyno. Am y rheswm hwn, ni fydd y cwricwlwm newydd yn cynnwys rhestr fanwl o bynciau i weithwyr proffesiynol eu haddysgu. Rydyn ni'n symud oddi wrth restr ragnodedig o'r hyn y dylai plant ei wybod ar gyfnodau allweddol yn eu haddysg, oherwydd bod athrawon yn dweud wrthym nad dyma'r dull gorau. Nid yw hyn yn golygu y bydd plant ar eu colled ac na fyddant yn cael cyfle i ddatblygu sgiliau bywyd neu wybodaeth bwysig. Yn hytrach, bydd Cwricwlwm i Gymru 2022 yn darparu fframwaith o ganllawiau statudol i gefnogi ac arwain gweithwyr proffesiynol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn pennu fframwaith cenedlaethol ar lefel uchel, ond bydd ysgolion yn datblygu eu cwricwla eu hunain ar lefel yr ysgol, gyda chymorth canllawiau statudol er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn cael addysg eang a chytbwys. Bydd ymarferwyr yn cael mwy o hyblygrwydd i ddewis y cynnwys ac adnoddau penodol sy'n diwallu anghenion eu dysgwyr yn eu cyd-destun arbennig nhw. Fodd bynnag, mae cyfarwyddiadau pendant y datganiadau o'r Hyn sy'n Bwysig ym Meysydd Dysgu a Phrofiad Iechyd a Lles a Gwyddoniaeth a Thechnoleg yn sicrhau y bydd cyfleoedd i bob dysgwr ennill gwybodaeth werthfawr ynghylch cyfnod y glasod a'r amrywiaeth o gyflyrau sy'n dod yn ei sgil.

Yn gywir

Kirsty Williams AC/AM
Y Gweinidog Addysg
Minister for Education